

İZMİR KOLEJİ

★ AYLIK BİLİM SANAT EĞİTİM DERGİSİ ★ YIL: 15 SAYI: 4 Nisan 1973

Kompozisyon :
Levent Erel (2 B)

«Aşlma karışıp toprak olunca
Çiçek açar mezarımı süslerim
Dağlar yeşil giyer, bulutlar ağlar
Gökyüzünde dalgalanır seslerim.»

Aşık Veysel

İ. K. ' NİN YAYIN ORGANIDIR

«Hâkimiyet Kayıtsız
Şartsız Milletindir.»

Atatürk

**AYLIK BİLİM, SANAT
EGİTİM DERGİSİ**

Yıl: 15 — Sayı: 4

Nisan, 1973

İZMİR KOLEJİ

YAYIN ORGANIDIR

Sorumlu öğretmenler:

HASAN GÖKÇE

MELÂHAT ÖZAY

Yazı İş. Yönetmeni:

NACİ AKIN

Yazı İş. Yön. Yard.:

KADRİ ÖZÇALDIRAN

Yazman:

MÜBECCEL ZEYREK

Yürütme Kurulu:

Ercan Erkul

Ahmet Çakaloz

Harun Kapancıoğlu

Metin Balay

Armağan Konyalı

Zeynep Atik

Şûle Özler

Semih Sökmen

Nafiz Karabudak

Levent Şen İnci

Ergun Çağdaş

Kapak Deseni:

LEVENT EREL

Basıldığı Yer:

K A R I N C A

Matbaacılık ve Ticaret

Kollektif Şirketi İzmir

452 Sok. 11, ☎ 35390

Başyazı

Aferin Bize!...

Dürttük mü sizi bi güzel?! Hani kendi sınıfındaki-lerden başkasının varlığından bile haberi olmadığı cevherler çıkmadı mı şu 3'üncü sayıdan sonra, sormayın keyfimizi. Bazılarınızı da sinirlendirdik, o hırsla satır satır okuttuk dergiyi hiç olmazsa. - Ashını isterse- nizi benim bile okumadığım yazıların acı acı eleştirilme- sinden anlatılmaz bi haz duydum. - Meğer istediniz mi baya ilgeleniyormuşsunuz şu zavallı derginizle! Valla ak- lımıza koyduk; bu yılın sonuna kadar sizi şu aydan aya dergiyi elinize alıp veryansın etme alışkanlığından vaz- geçirip, içimize sokacağız, derginin kötü çıktığında size o buruk ezikliği hissettireceğiz, birer kırıntı sorumluluk duygusu, iki tutam cesaret, birkaç çimdik heves yükleyi- vereceğiz sırtınıza ki, kurtulmanın olanağı yok!

Gelelim eleştirilere... Bize kadar ulaşanlarda ortak olarak, mizahın eksikliğinden yakınmalar öncelikle gözü- müze çarptı. Haklısınız!.. Mizah yok!.. N'apalım?... Ya- zın da basalım, bundan kolay ne var? Ama n'olur biraz kaliteli olsun da basmadığımızda suçlamıyalım «Neden basmadınız?» diye. Küçük sınıflara yer vermeyişimiz ise bizim suçumuz değil. Elimize o kadar az yazı geliyor ki küçük sınıflardan, aralarından bir seçme dahi yapamıyo- ruz. Bize gelenler ise -kızmayın ama- doğrudan doğru- ya basılacak gibi değil. Bazı eleştirilerde olduğu gibi, bi- ze yollanan bazı yazıların «iyi» olduğu halde basılmadı- ğını söylemekte devam ediyorsanız, buyrun gelin, sizinle işbirliği yapmaktan zevk duyarız, uzaktan bağırıp çağır- makla birşey yaptırılmazsınız ki bize?..

.....

Bu sayıdan sonra Yayın Kolu yönetmeliğinde yeni bir değiştirme yaparak önümüzdeki yılın Yönetim Kuru- lunu şimdiden kurmayı düşünüyoruz. Eğer çağrımızı ge- ri çeviren olmazsa yeni kurul bu yılkinden en az iki misli daha geniş olacak, ama geri çevirecek olanlar da bir da- ha kalemi eline alıp bizi eleştirmesin olmaz mı?. Hoş! Pek bu görevi kabul etme yürekliliğini gösteremeyecek olanlar olduğunu sanmıyoruz ya...

Bütün derdimiz daha iyiye gidebilmek, tutun şu eli- mizden artık, n'olur!...

Y. K.

SORULAR - AÇIKLAMALAR

Sayın Müdürümüz Emiroğlu ile Konuşma

A — Şu anda en çok üzerinde durduğunuz okul sorunları nelerdir?

1 — Laboratuvar, 2 — Su, 3 — Kalorifer 4 — Bellecılık olmak üzere çözüm bekleyen sorunlardan dört tanesini belirtme kolanağı vardır.

1 — Modern Fen - Matematik uygulamasının yapıldığı okulumuzda mevcut laboratuvarlar gereksinimleri karşılayamamaktadır. Öğrencilerimizin başarısının olumlu yönde etkileyecek olan laboratuvar, aslında uygulama için dersane kadar önemlidir. Bu nedenle okulumuz yönetkisi, veliler çevresi ile işbirliği yaparak 6 ünitelik laboratuvar yapımı için ön hazırlıklarını bitirmiş ve önümüzdeki günlerde de temeli atılacaktır.

2 — Yararlandığımız yer altı suyu çekildiği için zaman zaman su sıkıntısı çekilmektedir. Gelecekte daha da artacak. Bu sıkıntının giderilmesi için Şubat tatilinde D.S.İ. tarafından kuyu temizlenmişse de istenen verim sağlanamamıştır.

3 — Tamamen eskiyen ve hattâ küçük bir çekiç darbesiyle dağılacak duruma gelen kaloriferimiz bu yıl güç koşullar altında çalışabilmiştir.

Bu amaçla, yeni bir su kuyusu ve kalorifer yenilenmesi için gerekli keşifler hazırlanmış ve Bakanlığa sunulmuştur.

4 — Yatılı bir okul olan ve 26 dersanesinde etüd ya-

pılan kolejimizde gece görevi ve etüdlerin kontrolü çok önem taşıdığı halde, bu önemli görev Koruma Derneğinin desteğiyle yürütülmektedir.

B — Çeşitli sorunların çözüme bağlanmasında, öğrenci - yönetici işbirliğinin kurulmasının yararları sizce nedir?

Demokratik eğitimde öğrencinin katkısı büyük değer taşır. Nöbet çalışmaları, yıllık çalışmaları. Okul gazetesinin çıkarılması, millî günlerin düzenlenmesi öğrencilerimizin başarıyla yürüttüğü hizmetlerdir.

C — Diğer bir kuruluşun, Anneler Kolu ile Okul - Aile Birliğinin, okul işlerine katkıları neler oluyor, olacak?

Okulumuza daha modern bir görünüş sağlayan Anneler Kolu, Aile Birliği ve Koruma Derneğinin çalışmalarını desteklemiş ve geçen yıl olduğu gibi bu yıl da buldukları çeşitli kaynaklarla okulumuza büyük ölçüde yardımcı olmuşlardır. Kendilerine teşekkür borçluyum.

D — Okul işlerini yürüten idarî kadroda yeni değişiklikler ya da genişletmeler düşünülmüyor mu?

Yönetici kadromuza Rehberlik servisi de katılmıştır, faydalı olacağına inanıyorum. Yönetici kadrosu bir ekip işidir. Bu nedenle kordine bir çalışma amaç olarak düşünülür. Ancak aksarsa değişiklik aklı gelir.

E — Özellikle pansiyon işlerinin yürütülmesinde karşılaşılan ekonomik güçlükler

nelerdir? Bu güçlüklerin ortadan kaldırılması olanağı var mıdır?

Ağırlaşan yaşam koşulları pansiyon işlerini her zamankinden daha çok zorlaştırmıştır. Bu nedenle yatılı öğrenci sayısını arttırmak hem yasal, hem de yönetsel bir zorunluluk olmaktadır. Aynı zamanda Bakanlık yardımı gerekmektedir.

— Okulun diğer bir sorunu da, belirtildiğine göre, mutfaktaki personelin azlığı. Bu konuda neler tasarlanıyor?

Kadrolar dondurulduğu ve ayrılanların yerine yenisi atanamadığı için başka hizmetlerde olduğu gibi yemekhane hizmetleri de güçleşmektedir. Yine Koruma Derneğinin yardımı zorunluğu görülmektedir.

G — Yakın gelecekte, uygulaması düşünülen projeler nelerdir?

Laboratuvar - Su - Kalorifer sorunlarının çözümü için tüm olanakları bir araya getirmekteyiz.

H — Son olarak, İzmir Kolejinin gelecekte kuruluş amaçlarını tümüyle yerine getirebileceğini düşünüyor musunuz?

Hiç bir kuruluş kısa süre içinde ideal düzeye erişemez. Fakat Kolejinizin kurulduğu gündenberi katettiği gelişme ve aşama küçümsenemez. Daha da gelişeceğine ve üniversiteye en çok sayıda öğrenci veren başarılı bir okul varlığını sürdüreceğine inanıyorum. Teşekkürler.

Bilimselleşmeğe Doğru

Ortaokul fen bilgisi kitaplarında bilimsel yöntemden söz edilir, kanıtlı geometride varsayım (hypothesis) ve teoremler karşımıza çıkar; ilkokulun hayat bilgisi, fen bilgisine yerini bırakır, o da üniversitede dallara ayrılır, doğa bilimleri olur. Tüm tasalarımızın şu kapıdan çıkıp bir üniversiteye kapağı atmak üzerine olduğu bu günlerde «bilim» sözcüğü adambaşı karşımıza çıkıyor. Nedir şu bilim, Sözlükler onu «gerçekliğe dayanan, deneye vurulabilecek bir bilginin kapsamı olan herşey» diye tanımlıyorlar.

Bu tanım, bir kökten türetilmiş iki sözcüğün, bilgi (knowledge - connaissance - dânis) ile bilimin (science, ilim) (hiç değilse aynı şeyler olmadıklarını gösterir. -Diğer diller de aynı kökten gelmezler bile. - Buna karşın bazıları bilimi bilgiye, bilgiyi bellemeğe (öğrenilmiş şeyleri zihinde tutmağa) dayarlar ve öğrenmeyi ezberlemek, öğretmeyi bellenmiş şeyleri aktarmak sanırlar, öylece uygularlar. Oysa ki bilmek kavramayı ve -bundan öte- yargılama yapabilmeyi önerir.

Hem «bilgi kutuya konmuş bir şey değil, bir hücre gibi sürekli değişen, gelişen, büyüyen küçülen bir organizmadır.» (1) Bugün doğru olan bir şey yirmi yıl sonra geçersiz sayılabilir. Kafamızdakilerin bir işe yaraması için bize bilgimizi nasıl yenileyebileceğimiz de öğretilmelidir. Bilim devamlı bir arayış değil midir? Hep en geçerli olanı bulmak değil midir erek?

Bilginin ne işe yaramak gerektiği bu olduğuna göre, bize yöntemli düşünme, yorumlama, yargılama yetilerini kazandırmadan verilen bilginin yeterli ve ereğine ulaşmış olduğu düşünülebilir mi?

Bilimin en önemli ögesi, hatta kendisi araştırmadır. Bilim adamı kalıplaşmış bir iki, ya da kitaplar dolusu bilgiyi öğrenmiş adam değil, herhangi bir soru karşısında bunu nasıl çözebileceğini düşünen; konuyu sistemli şekilde açıp, parça parça üzerine gidip çözebilen, yani kuru bilgiyi değil bilginin yöntemini bilen, bilgi türetebilen insandır. Bir bilim adamı, bir araştırmacı adayı yetiştirmek

için kitaplar dolusu formül, tarih, denklem, reaksiyon, çözüm yolu v.s. belletmek yetmese gerek. Nitekim lise sınıflarındaki bizler bir takım temel bilgiler almış, ancak deney yapma, sistemli ve nesnel düşünme, merak etme, kuşkulama, araştırma ve inceleme alışkanlıklarını kazanamamış olarak bu kapıdan çekip gidiyoruz. Yarın hepimizden projeler, tezler hazırlamamız istenecek; ne gülinç ki biz daha bu sözcüklerin anlamlarını bilmiyoruz.

Öte yanda bilim ve eğitim alanında gelişmiş tekniklerle ruşgulayan A.B.D.'deki yaşıtla-

rımız, bir $F = ma$, bir $d = \frac{w}{v}$ ya da bir

$X_1 X_2 = \frac{-b}{a}$ — hazırlap bilgiler olarak kafaları-

na yazmıyor, kendileri deneyler yaparak bunların sonuçlarını bir takım formüllere, yani genel kanunlara ulaşıp (bilimsel yöntem dediğimiz şey bu değil midir?) bunları raporlar ve projeler halinde öğretmene sunarak not alıyorlar -ki, bu durumda öğretmen, bir öğreten (teacher) değil, bir yol gösteren (instructor) dir.

1963 yılında cumhuriyet olmuş bir Afrika ülkesinde, Nijerya'da birkaç yıl öğretmenlik yapmış birinden dinlemiştim, «orada öğretmenin tahtaya yazdığını öğrenci sınavda kendisine geri verir, öğretim dedikleri şey böylece sürüp gider» demişti. «Bizim ülkemizde de bu böyle değil midir sanki?» diye düşünmüştüm. Bir yanda, içinde daha kabile hayatı yaşayanların bulunduğu bir ülke, bir yanda çağların ve tarihin taa başından bugüne dek varolmuş bir kültür, bir eğitim geleneği... Sınavlar, yoklamalar herhalde gereklidir, ne ki, bilgiyi ölçmekte tek kıstas oldular mı amaçlarından sapıyorlar ben-

(1) Prof. Oktay Sinanoğlu / Milliyet
18 Mart 1973

SİNEMA TİYATRO

İrlandalı kız - Ryan's Daughter

Yönetmeni: David Lean
Oyuncular: Robert Mitchum, Sarah Miles, Christopher Jones, Trevor Howard.
Kwai Köprüsü diye bir

Temsil Kolu
yetkilileri açıkladı

Sürtük Oynanmıyor

Geçen sayımızda «İZMİR KOLEJİ'nden» sayfasında Temsil Kolunun «Sürtük» adlı oyunu oynamayı tasarladığını yazmıştık. Ancak dergimiz baskıya verildiğinde temsil kolunun bu oyunu sahneye koymaktan caydığını öğrendik.

Dergimizde çıkan bu haber üzerine bir açıklama yapan temsil kolu yönetici öğretmenlerinden Erdi Bağdaçlı, bu yıl temsil kolunun hiç bir oyun oynamama kararı aldığını bildirdi.

Böylece, İzmir Koleji sahne çalışmalarını yönünden ölü bir yıl geçirmiş olacak.

film izlemiştim çocukluğumda. Beğenmiş, başarılı bulmuştum o günkü duygularım. David Lean'ın bir yapıtı imiş. David Lean'ı sonra Dr. Jivago'da tanıdım. Güçlü ve başarılı idi. İrlandalı Kız'da ise, sanatçı, dünya sinemasında sözü geçen bir kişi olduğunu bir kez daha kanıtıyor.

İrlandalı Kız, İngiliz yönetimi altındaki küçük bir İrlanda kasabası halkının kısıtlanan özgürlükleri karşısındaki durumlarını konu edinir. Zaman zaman tutucudur toplum, bazen alaycı, bazen kışkırtıcı, bazen de özgürlükçüdürler. İstenmeyen baskının verdiği eziklik, ilgilerinin başka yöne çevrilmesine neden olur çoğu kez; geri zekâlı bir sakatla dalga geçerler, onunla eğlenirler. Günlük yaşantılarından bir parçadır sanki o. Dedikoducudurlar çoğu zaman... Önce Ryan (kasabanın birahaneçisi) nin kızının aydın öğretmenle (Robert Mitchum) evlenmek istediği, sonra da İngiliz yüzbâşı ile yasak aşk yaşadıkları konu o-

lur onlara. Yeraltı örgütüne yardımları ise onların özgürlükçü ve milliyetçi olduklarını gösterir. Yakalanmaları sonucu kızın hırpalanması, saçlarının kesilmesi de onların özgürlüklerine ne denli düşkün olduklarını gösterir.

Öykünün zaman, yer ve toplumunu değiştirelim, tüm evrene uygulayabiliriz. Tutucu ve özgürlükçü bir toplum, yasak bir sevi, gerçekçi bir öğretmen, geri zekâlı bir sakat, istenmeyen bir yönetim ve onun temsilcileri. Kısacası evrensel bir konu içinde yöresel bir öykü.

İngilizler bugün bile İrlanda'da istenmeyen bir yönetim. BBC Paul Mc Cartney'in «Give Ireland back to Irsh» adlı parçasını yasakladursun, David Lean İrlandalı Kız ile çok şeyler başarmış.

Yapıtın asıl önemli yönü ise 70 mm olarak çekilmesi ve stereo olarak seslendirilmesi. Bu olağanüstü özellikler filmin konusunu biraz olsun gölgelese ve onu tecimsel bir film havasına soksa bile, İrlandalı Kız'ı anlamak onu beğenmek için onlar gibi düşünebilmek, özgürlüğümüzün kısıtlanabileceğini göz önüne getirebilmek yeter.

Güçlü bir perde oyunu, başarılı bir yönetim, görkemli bir çekim ustalığı ve olağanüstü özellikler. Gerçek bir sinemanın ne olduğunu ve ne olması gerektiğini ortaya koyuyor.

Film, kentimizde olağanüstü nitelikte oynatabilecek bir sinema salonunun bulunmaması nedeniyle bu özelliklerden yoksun olarak oynayacak. Ancak yine de içtenlikle size bu filmi salık veririm.

NACİ AKIN

Okulumuzda Rehberlik Çalışmaları Başladı

Hazırlayanlar:
SEMİH SÖKMEN
MUSTAFA ÜNLÜ

21 Mart Çarşamba günündenberi okulumuz öğretmenleri arasında görevini sürdüren Rehber Öğretmenimiz Sayın Handan Albay ile idare binasındaki odasında bir konuşma yaptık.

Handan Albay İzmir'li. Eğitim Fakültesi'nin eğitim - psikolojik hizmetler ile eğitim idare ve plânlaması bölümlerinden bu yıl çıkışlı. Kendisi ilk kez, okulumuzda yeni kurulmakta olan Rehberlik Bölümünde görev alıyor.

— Okulumuzdaki ilk izlenimleriniz nelerdir? Burada iyi bir çalışma ortamı bulabildiğinize inanıyor musunuz?

— Benim için önemli olan herşeye iyi niyetle başlamaktır. İyi niyetle başladıktan sonra sonucun da iyi olacağına ve yeni tanıştığım siz İ. K. öğrencileriyle olumlu işler başaracağıma inanıyorum.

— Görevinizin kapsamını bize açıklar mısınız?

— Rehberlik çalışmaları bütün dünyada, özellikle Amerika ve İngiltere'de yerleşmiştir. Rehberlik, okulda öğretim ve yönetim çalışmaları yanında onlardan ayrı olarak işlenen bir alandır.

Amacı öğrenciye ihtiyaç duyduğu alanlarda eğitsel, meslekî ve kültürel yönlerden sorunlarını çözümlemesinde yardımcı olmaktır.

Türkiye'de okullardaki rehberlik servisleri yeni yeni kurulma yolundadır. Bütün orta öğretim kurumlarında kurulması amaçlanmıştır. Ancak çok yeni olduğu ve gelişim halinde bulunduğu için yurdumuzda ancak 60 kadar okulda gerçekleştirilmiştir. İzmir'de «Atatürk Lisesi, «Ticaret Lisesi», «İmam -

Hatip Okulu» ve şimdi de «İzmir Koleji»'nde böyle bir hizmet yapılmaktadır.

Okulumuzda ise rehberlik servisi öğrencilerin kendileri, aileleri, arkadaşları, öğretmenleri ve idareyle ilgili olan problemlerinde ona yardımcı olmayı ve bu problemlerin nedenlerine inerek gerçekleştirebildiği kadarıyla nedenlerini ortadan kaldırmayı amaç edinmiştir.

Şuna inanıyorum ki, mesleğim ideal olarak çok güzel, ancak bu ideallerin gerçekleştirilmesi de o denli güç. Bu güçlüğün ortadan kalkması çevrenin ona göstereceği ilgi oranındadır. Bizlerin görevi bir yerde bu ilgiyi çevrede uyandırabilmektir.

Okulunuzda, bundan böyle, süresini şu anda bilemiyorum, yalnız olarak çalışacağım. Daha önce sözünü ettiğim arkadaşım bir takım nedenlerle bu görevden ayrılmak zorunda kaldı.

— Şimdiye kadar öğrenciler size ne gibi sorunlar getirdiler, sorunları çözümlemek için ne gibi yollara başvuracaksınız?

— Okulunuzdaki öğrenciler genellikle problem olarak kılık ve kıyafet üzerinde durmaktadırlar. Bunların yanında kişisel problemlerle gelenler de var. Henüz, tam olarak, giderilebilecek problemlerin ortadan kaldırılması için belli bir yol saptarmış değil. Ancak problem getiren öğrenciye yapacağımız yardım, ona, «bunu böyle yap!» şeklinde değildir. Öğrencinin çeşitli çözüm yolları içerisinde kendisine en uygun düşenini seçebilmesini sağlamaktır.

Bunun yanında her çeşit problemlerin idare ile ortaklaşa çalışmalar sonucu giderilebileceğine inanıyorum.

Tommy ve Çağdaş Müzikaller

Takvimler 1969 yılını gösterirken, «TRACK» stüdyolarında saç sakalına karışmış genç bir adam, 1860 saatlik yorucu çalışmanın karşılığını kayıt şefine sunuyor ve gurur içinde, yeni, büyük bir olay yaratacağından emin üç arkadaşı ile birlikte, TOMMY'ni kayıt işine giriyordu. Evet, yanılmadınız.. THE WHO isminin dünyada bir kez daha yankılanmasını sağlayan dört büyük adam, Peter, Keith, Roger ve John bunlar...

Uzun süren çalışmalardan sonra ortaya çıkardıkları «TOMMY» müzikali ile bu dörtlü dünya çapında üne kavuşuyor ve festivallerin de-ğişmez grubu oluyordu. Gru-

ba iki altın plâk kazandıran ve onları milyoner yapan bu müzikalin başarısındaki giz ne idi? Bu soruyu Hair, Oh Calcutta ve Jesus Christ gibi müzikalleri örnek gösterip ve Tommy'ye ilk Rock-Opera şanını vererek yanıtlayabiliriz sanırım. Evet, dünyadaki bu ilk rock-operanın diğerlerinden farkı sadece ve sadece ilk çağdaş müzikal oluşu. Konu bakımından diğerlerinden zayıf düşen Tommy, müziğe yüklenerek yazıldığından daima en büyük olarak karşımızda...

Çağdaş bir opera tarzında bestelenen Tommy, zavallı bir çocuğun dramıdır. Yüzbaşı Walker'ın savaştan dö-

nememesi üzerine öksüz kalan Tommy, annesini âşığı ile yakalayınca büyük bir şok geçirir. Bu olayla beş duyusunu da yitiren zavallı çocuk yaşamı sadece yeğeni Kevin ile tanımaya çalışır. Bu döneminde Tommy'yi ilgilendiren tek şey, L.S.D. ve Pinball'dur. Kısa zamanda 6. duyusunu kullanarak bu oyunu öğrenen Tommy, Pinball şampiyonu olur ve büyük bir törenle taç giyer. Böyle büyük bir şampiyonun bir insan olarak eksikliklerini gidermek üzere amcası ve annesi onu çevrenin en iyi doktoruna götürür. Devamlı See me, feel me, touch me, heal me sözleri ile doktoruna yalvaran Tommy, onun başarılı telkinleri sayesinde bitkisel kişiliğinden kurtulur. Bu büyük bir mucizedir ve yurdun bütün gazetelerinde bundan söz edilir. Bunu kutlamak isteyen Tommy, kendi adına yaptırdığı kampta büyük bir parti düzenler. Sadece gençleri davet edip büyükleri kapı dışarı eden Tommy'i, dışarda kalanlar We're not gonna take it ile tahrik ederler. En sonunda kampın dağılması ile sona eren bu olay, Tommy'e eski kişiliğini geri getirir ve opera Tommy'nin devamlı doktorundan yardım dilemesi üzerine son bulur.

Şu günlerde bile eski formunu koruyan Tommy, Steve Winwood, Ringo Star ve Maggie Bell gibi diğer meşhurların ağızlarından seslendirilmiş olarak America listelerinde hızla yükselmekte.. Bu yapıtın yazılmış ve yazılabilecek en büyük rock-opera olacağını ve bize bile bir çok yararlar sağladığını her zaman anımsamanız dileği ile... Hoşça kalın.

Halûk ÖZTEKİN

10

- 1) Killing me softly with his song
Roberta Flack
- 2) Space oddity
David Bowie
- 3) Auntie
Various Singers
- 4) Pow to al our friends
Cliff Richard
- 5) A. B.
Dün, Bugün, Yarın
- 6) Part of union
Strawbs
- 7) Block Buster
Sweet
- 8) C. Moon
Wings
- 9) Good bye T. Jane
Slade
- 10) Woman
Barabbas

İNCELEME :

ÂŞIK VEYSEL

Metin BALAY

«Veysel ne durursun herkes
gidiyor
Zaman uymaz, sen zamana uy
diyor
Fen çok büyük kerâmeti yuduyor
UYAN BU GAFLETTEN UYU-
MA YURTTAŞ!!»

Âşık Veysel'i yitirdik birkaç gün önce. Çeşitli basın kurumlarında bir takım yazılar çıktı ona değin. Ben burada onları değil de halk kültürünün evriminin içinde Âşık Veysel'in yerini saptamayı amaçlıyorum ,elimden geldiğince.

Halk yazını yüzyıllarca önce kam, baksı ve ozanlarla başlamıştı. Fakat onun gerçek halk yazını olarak karşımıza çıkması Divan Yazınının doğumuydu. Bundan önce başka bir yazın daha olmaması, tüm aydınların dil, amaç ve şekil bakımından ayrılık göstermeksizin bu yazında yapıt vermeleri, daha değişik adlandırmalara ve iki karşıt kavramının doğmasına yol açamamıştı.

Birlikte uzun süre yaşamış olmalarına ve divan yazınının her zaman saray ve yüksek zümre tarafından desteklenmiş olmasına karşın, Divanın çöküşü sırasında Halk Yazınının eskisinden daha güçlü olarak ayakta kalmasının nedenleri nelerdir?

Bunların ilki kuşkusuz ki kullandığı dildir. Bu dilin söyleyiş kolaylığı ve güzelliği, kullanıldığı ve etkilediği kitlenin büyüklüğü Âşık Yazınının uzun yaşamlı olmasını sağlamıştır. Âşıkların halk

arasından yetişmeleri ve Köroğlu'nun Bolu Beyine isyanındaki gibi halkın dertlerine yabancı kalmamaları - oysa ki o sıralarda divan yazını zevk ve eğlence şairleriyle, kef, kaf sorunlarıyla uğraşıyordu- sürekli olarak halk arasında dolaşarak hem kendi deney ve görgülerini genişletmeleri, hem de bu yolla kazandıkları güç ile çevrelerini etkilemeleri bu yazına bir süreklilik kazandırmıştır.

Ayrıca bu yazın günlerinin iyi bilinen ve ilgilenilen konularını işliyordu. Bu çok doğaldır. Çünkü herhangi bir sanatçının çağının akımlarından etkilenmemesi olanaksızdır.

Böyle bir «kaynaşma» için den gelişen halk yazını Yunus'la 13. yüzyıldan çağımıza sesleniyor ve hümanizmanın 17. yüzyılda yaptığını beşyüz yıl önce yapıyor:

«Adımız miskindir bizim

Düşmanımız kindir bizim

Biz kimseye kin tutmayız

Kamu âlem birdir bize.»

«Tanrı'yı gökten yere indiren insancıl Yunus'tan» sonra 16. yüzyılda tinsellikten bir kuşak daha uzak, daha hırslı ve daha döğüşçü Pir Sultan Abdal güçlü soluguyla halk yazınımıza katılıyor:

«Koluma taktılar teli

Söyletiler bin bir dili

Olmuşam Şah'ın bülbülü

Ben annün inilerim.»

17. yüzyılda ise doğa aşığı, birey aşığı, yaylaların, mor yayla çiçeklerinin, soğuk pınarlarının aşığı Karacaoğlan'ı görüyoruz:

«Turna gelir yüce dağı yol eder
Ördek gelir çayır çimen göl eder
Üç güzel oturmuş bana el eder
Biri Sems'i biri Kamer ill Elif.»

Bunların dışında daha binlerce adsız aşığın bulunduğu kuşkusuz. Yalnız hepimizin bildiklerine değinmek yeter olsa gerek.

Bütün bu evrimin içinde Âşık Veysel Şatiroğlu'nun yeri nedir? Veysel bu dizinin ve aştı-üstü bulunmayan aşıklar ordusunun -daha doğrusu halk sanatçıları ordusunun- bireyidir.

O'nun en büyük özelliği halk yazınına mistizm, doğa ve birey sevgisi ve yerel sorunlar dışında bir genellik kazandırması, halk sanatçılığını belli bir ulusal amaca yöneltmesi, devrinde bir köprü olmasıdır.

Veysel'in çağdaş yanlarından başka yanlarının yokluğunu kabul etmek olanaksızdır ve onun aşıklığını yozlaştırmak olur. Ancak klâsik konular onda daha zayıf kalmıştır. O, genellikle yaşadığı çağın insanıdır ve duygulanmaları doğaldır: Parasını çalan hırsıza kızar yazar, ekinini bozan sele ve onu yollayın Tanrı'ya kızar yazar, Tanrı'yla çok senli benlidir. Yunus ve Kaygusuz kadar olmasa bile, onu bir dereceye kadar insanlaştırmıştır:

«Bu âlemi gören sensin

Yok gözünde perde senin

Haksıza yol veren sensin

Yok mu bunda suçun senin?»

Buna karşın Tanrı'ya olan bağım ve sevgisini hiçbir zaman yitirmez. Tasavvufi bir görüşle onu doğanın her kö-

gesinde görür ve bulur:
«Saklarım gözümde güzelliğini
Her nereye baksam sen varsın

orda.»

Tüm insanları bir olarak görür ve ikilikten nefret eder. Çağının ve zaten dar olan çevresinin körlüğüyle daralması sonunda sezgileri ve akıl gücüyle böyle bir gerçeği bulabilmesi, hele böyle güzel bir şekilde söyleyebilmesi; söylemeye cesaret etmesi büyük iş olsa gerek: «Kuran'a Hak, İncil'e Hak Dört kitabın dördüne Hak Hakir görüp ırk ayırmak Hakikatte yüz karası.»

Her âşık gibi - hattâ hepsinden daha çok- bir toprak adamıdır Koca Veysel. «Sadık Yâri» toprağı da bol bol över:

«Koyun verdi, kuzu verdi, süt
Yemek verdi, ekmek verdi, et
Kazma ile döğmeyince küt verdi
Benim sadık yârim kara toprak-
tır.»

O da her halk ozanı gibi doğaya aşiktir. O, bu doğayı göremez, ama görenlerden daha renkli olarak canlandırdığı kendi «doğa»sını söyler, çalar: «Kuğul kuğul ötüşüyor kumrular Çağlayıp akıyor bulanık sular Meleşir koyunlar körpe kuzular Açtı bahar çiçekleri Ada'nın.» *

Veysel'de gördüğümüz en büyük kaygı, ölüm kaygısıdır. Belki de körlüğünün sebep olduğu bu ezikliğinin sonucu bu onun her ezgisinde az çok kendini duyurur. Kimi kez korkusuzdur, kimi kez korkaktır ölüme karşı: «Görecek günüm var, çekecek
Yolculuk ne zaman ben nasıl
bilem.»

Bu nedenle de gençlik günlerini anmadan edemez.

Fehmi CEBESÖY

«Hani o gençlikte çağlayan gönül
Gâhi gülüp gâhi ağlayam gönül
Güzeller köşkünde bağlayan gönül
Gönül yaşar ama, umutlar öldü.»

Veysel'in gerek başarı, gerek duygulanma çizgileri, belki de yönetim altına alınmak istemesinden, iniş çıkışlar gösterir. Yukarıdaki dizele-
rin tam tersine de umudun son nefese kadar kişide kalacağına inanır: «Teneşire çıkanaca
Gene onda umut yaşar.»

Klâsik bir aşk ve seveda anlayışı vardır. Bunu da şu klâsik dizelerle ortaya koyar: «Her sabah, her sabah suya
giderken
Yar yoluna toprak olsam, toz
olsam
Bakıp dört köseyi seyran ederken
Karakaş altına elâ göz olsam.»

O da dünyanın gidisini yağlılığının çok doğal bir sonucu olarak beğenmez: «Bin dokuz altmış yedi
Çirkim sözler gezer halkın dilinde
Us edep kalmadı kızda gelinde
Büyükler küçüğe gelir minnete.»

* Ada: Adapazarı.

Aradı sırada da sıla aşkı-
nı, sıla temalarını söyler, çar-
lar:

«Sinemi yakıyor silanın aşkı
Deli gönül farımadan yetişek
Mor çiçekli yaylaların çağdır
Güller solup kurumadan yetişek.»

Veysel'i gerçek Veysel yapan, O'nu öteki halk ozanlarından ayıran yanı, Kurtuluş Savaşımızı, daha sonra devrimleri ve devrim kurumlarını, bilimi, sanatı desteklemesi ve böylece halk şiiri geleceğini yeni bir yola oturtmasıdır. Yunus'tan, Pir Sultan'dan gelen, devrimci ruh en son ve çağdaş meyvelerini onunla vermiştir. Bu nedenle onu yalnız halk ozanı olarak görmek yetersizdir. O aynı zamanda çağının ve ulusunun sorunlarına bir dereceye kadar eğilmiş bir şairdir. Bir noktada ulusal Kurtuluş Savaşımıza da katılmadığı için üzgündür: «İftihar ettiğim büyük muradım
Türkoğluyum temiz Türktür
kanım

Şehit ismi yazıldıysa soyadım
Kanım ile mezarımın başına.»

Fakat O bu dileğini devrimleri ve devrim durumlarını desteklemedeki gayretile - hele kısır koşullu bir halk sanatçısı olarak - gereğinden fazla yerine getirir. Halkı asırlardanberi gelen uykusundan uyandırmaya çalışır: «Devri cumhuriyet asırı yirmi
'Uyan bu gafletten uyuma yurttaş
Dünya ayaklanmış aya gidiyor
Uyan be gafletten uyuma
yurttaş.»

Vatan için çalışmayı herseyden üstün tutar: «Veysel der kafamı boşuna yorma
Dünya fani diye gelip oturma
'Adını at ileri avara durma
Yoldaş olan refaha kavuşanlara.»
Ata'yı da çok sever. Üzerine, ölümüne birçok şiirler
(Devamı 15. sayfada)

D E N E M E :

Kuşkudan emin olmaya geçişin ilkbaharı

I. TOPLAM YAŞAMAK

Forgive, O Lord, my little jokes on Thee
And I'll forgive Thy great big one on me.
Robert Frost

Evrenim ben. Yaşamamı evrenle çoğaltmışım. Hersey pekiştiriyor beni. Oda solukluğundan kurtulmuşum, kitapların verdiğinden çoğunu duyuyorum. Şiiri yaşıyorum, öyküyü hissediyorum, solumu varolanla paylaşıyorum, öyküyü hissediyorum, soluğumu varolanla paylaşıyorum, soluğumu gözlüyorum.

Biliyorum yitmiyeceğim ölsem de, doğayla daha bir içiçe, toprakla daha bir tensel çoktanrıci birlikteliğimi sürdüreceğim.

Erincimin kaynağı sensin insan, sensin biçim, sensin öz. Diri erdemimin, bilgeliğimin kökeni sensiz kaynaşmışlık. Yaşamın uyakları sizlersiniz değişim, dönüşüm.

Duyarlığımı doğal ezgilerden kurguluyorum.
Süzgünü diriltiyorum; seviyorum, düzenliyorum.

Binlerce elimi binlerce yere uzatmış, öylece dengeliyorum. Gördüğünüz, baktığınız her yerde ben deviniyorum. Yaşantılardan, anlardan dirimimi, etkinliğimi oluşturuyorum.

Seviştim, evrenden çocuk bekliyorum

II. İNAN

Let's see, where are we ?Oh, we're in transition
Changing an old king for another old one
Robert Frost

Dizinim insana, yaşamamın ezgisine dayalı. Bir tutkunum ki sarmaşıklara, güce, kılıya. Erincin doğrusuna iviyorum. Pekişiyor duyarlığım ilencimi, sövgümü dönüştürdükçe serüvenime.

Kum kum seviyorum, çakıl çakıl tiksiniyorum.

AHMET GÜNTAN

Küçüklerin kaleminden

Bir Çalı Kökü

BÜLENT ÖNDER
I -B No. 642

Şu anda önümde yumru yumru bir kök durmaktadır. Onu tanımlamamın nedeni «Bir kökün anlatılacak nesi var?» diyenlere örnek göstermek isteyişimdir. Ayak altında oluşu yumru yumru duruşu ile belki başkalarına hiçbir şey anlatmayabilir, fakat benim için çok şeydir o...

Üzerinde birkaç tomurcuk, bir iki yaprak var ki, o kökün yaşadığını kanıtlayan yeşil belgelerdir onlar. Bir parçası kırılmıştı vahşi dağın vahşi yasaları karşısında. Duruşundan çok gün görmüş geçirmiş, çok acı çekmiş olduğu belli. Doğa ile birçok kez savaşmış olduğu ortada, ancak o bütün bu savaşlardan galip çıkarak bugüne dek gelmeyi başarmış.

Çevresindeki ağaçların yanında pek ufacık kalıyor, fakat eskiden o da dallı, budaklı bir ağaçmış galiba. Köklerinin hayatta kalabilmek için büyük çaba harcadığı görülüyor. Birçok parçası ayak altında parçalanmış ama, kökü hâlâ direniyor. «Ben daha ölmedim» diyor. Köklerinin yarısı dışarıda salkım saçak, fakat o buna hiç aldırış etmiyor. Azimle çabayla sürdürüyor yaşam kavgasını.

Ufacık yapraklarıyla o da doğanın bu bahar uyanışına katkıda bulunuyor. Fakat şu gerçek ki, doğa acı, doğa güzel, doğa sonsuz, doğa zalimdir; güçsüze acımaz.

1973'de Türkiye'de Orman Sorunu

ETHEM ÇENGELCİ

ORMAN denilince ,ülkesinin orman koşullarını bilen bir genç olarak herseyden önce yıllardır süren çok perdeli bir dramı anımsarım. Ya kılıp, yıkılmış, kesilmiş ve her olanak buluşta yinelenen bu ve benzeri işlemlerle kelleşmiş bir ülke...

Ülkemizde, ormanlar çeşitli yöntemlerle, çeşitli amaçlar için yok edilmektedir. Yakılıp, tarla yapılmakta, kesilip odun olarak kullanılmaktadır. Bunları bugünkü koşullarda önlemek olanağı da bulunacak gibi değildir. Ülkemizde kişisel çıkarlar ne yazık ki diğer bütün çıkarlardan aşırı, üstün tutulmaktadır. Bunun kökeninde ekonomik az gelişmişliğin yattığı da artık açıktır. Türk'ün, yıllardan beri sürdürdüğü kendine özgü soyluluğuna hiç yakışmayacak bir görüntüdür bu aşında. Yoktan var etmeye alışkın bir ulusun çocukları bu gerçekleri artık görmek ve çözümlenmek zorundadırlar. Türkiye orman-sız kalamaz, yaşayamaz, yaşamayacaktır da. Bu en kör gözlerin bile görebileceği gerçeği tüm ayrıntıları, tüm sınımları ile bir kez daha başıra başıra tüm ülkeye, tüm sorumlulara duyurmak zorundayız.

Türkiye, çözümlendiği diğer birçok sorunu gibi bu orman sorununu da çözümlenecektir. Buna tam inancım var. Yalnız çözümlenmesi gereken en önemli sorun, doğrudan doğruya orman ile ilişkili de-

ğildir. Orman sorunu, tüm diğer sorunlarla birlikte yürütülerek, kısaca; istikrarlı, tabanı geniş, sağlam bir ekonomi sağlanarak çözümlenebilir. En gerçekçi çıkar yol budur. Bunun dışında sadece zararı azaltmak için «zararın neresinden dönülürse kârdır» felsefesini kullanarak, kısa süreli tedbirler almak yoluna gidilebilir. Bu, kısa süreli tedbirler, orman köylerine öncelikli yatırımlar, orman koruyucularına yeterli geçinme olanakları ve her yerde uygulanacak bir ağaç dikme bayramı yasasının sağlanması biçiminde düşünülebilir.

Özellikle ağaç dikme, üzerinde ağırlıklı durulması gereken bir konudur. Gelecek kuşakları kel, bodur bir ülkede yaşatmak istemiyorsak bunu yapmak zorundayız. Okullarda, işyerlerinde, her yerde bu bilinç verilmeli ve tüm vatandaşlar ağaç dikmelidirler.

İyi günlerde olsun, kötü günlerde olsun ülke bizim ülkemizdir. Kızsak da, darılsak da üzerinde özgürce yaşama mutluluğuna kavuştuğumuz ülkemize kendimizden birşeyler katmak zorundayız, ondan aldığımız gibi..

He rorman yangınına duyuşta yüreği kan ağlayan ve bu dâvanın içten savunucularından bir genç olarak özellikle geçici tedbirler bölümünden, ağaç dikme işleminin gerçekleştirilmesini arzuluyorum. Geçici tedbirleri yü-

rürlüğe koyduğumuz ve yürütme alışkanlığını kazandırdığımız an, gerisi kendiliğinden gelebilecektir. Bu tedbirler düşünüldükten ve uygulandıktan sonra iş ekonomik gelişme ile birlikte ağaç sevgisi ve orman yararına inanmakta, kişinin kendi kendini bilinçlendirmesine kalacaktır. Türk'ün bu bilinci kazanmakta gecikmeyeceği de muhakkaktır.

Orman tahribini önlemek ve yeni ormanlar yetiştirmek başarısına ulaştığımız gün, disiplinli bir iş başarıma gururu bize yeni bir güç verecek; yeşil yeşil ormanlar ülkemizin çağdaş uygarlık düzeyine erişmesine âdeta yeşil ışık yakacaktır. Umutluyum.

Picasso'yu da kaybettik

Konya dönüşü

A. Dökmeoğlu'nun dergimize demeci

— Ege üçüncüsü oldunuz. Sizi yürekten kutlarız. Bu sonucu nasıl yorumluyorsunuz?

— 28-31 Mart tarihleri arasında genç kızlarla ,erkek yıldızlar voleybol müsabakalarında okulumuz, İzmir ikincileri olarak kabul edildi. Bu müsabakalara okul yıldız takımını 3 as oyuncusundan yoksun olarak katıldığı için iyi bir derece beklemek yersiz idi. Nitekim öyle oldu. Şayet üç as oyuncu bu müsabakalara katılsaydı grup birinciliğini rahatlıkla alabileceğimiz gibi Türkiye birinciliklerinde de en az ilk üçte (birincilik dahil) kolaylıkla söz sahibi olabilirdik.

Genç kızlar müsabakalarında ise şanssızlık yakamızı bırakmadı müsabakaya kadar 4'erlik iki grup halinde yapıldı. İki grubun birincileri birincilik ve ikincileri üçün

Spor

cülük ve dördüncülük çin karşılaşacaklardı.

Bizim grubumuza geçen yıllarda her zaman Türkiye birinciliği ya da ikinciliği alan Bolu düştü. Grubumuzdaki Isparta ve Konya bile diğer gurubun birinciliğini rahat alabilececek güçte idi.

Diğer şanssızlığımız, Bolu ile olan maçımızın ilk maç olması idi. Şayet bu maç ilk olarak ikinci veya üçüncü maç olarak oynansaydı, Bolu'yu yenme olanağımız olacaktı. Zira oyun sistemlerini bilmediğimiz bu tecrübeli ekibe ilk maçta 10-15, 9-15, 14-16 yenildik.

Dikkat edilirse son seti şanssız bir servis hatası yüzünden verdiğimiz görülür. Son sette ancak tanıyabildiğimiz ekibe göre sistem değiştirdik. Acak son set sayılarından da anlaşılacağı üzere, iyi oynamamıza rağmen verilmiş oldu. Eğer üçüncü seti alabilseydik, verilen yeni sistemi çok iyi uygulayan kızlarımız, diğer setleri de rahatlıkla alabileceklerdi. Diğer rakiplerle Bolu'nun yaptığı maçlarda aldığı sayılar, bizim aynı ekiplerle yaptığımız sayılardan çok azdı.

Bizim diğer rakiplerimizle yaptığımız maçlara ve diğer grubun birincisiyle yaptığımız maç sayılarına bakılacak olursa, takımımızın Bolu da-

hil, diğerlerinden çok üstün olduğu meydana çıkar. Ayrıca bütün maçlar boyunca Konya seyircisinin bizi tutması ve kendilerinin ifadesi ile «Yazık oldu İzmir Kolejine» deyişi de gerçek oluyordu.

Kötü bir kur'a sonucu, bizleri Türkiye birinciliğine katılmaktan yoksun bıraktığı gibi, bir ikincilikten de etti. «İnsan kendi şansını kendisi yaratır» derler ama, bu sözün bazen iki parmak arasında tutulan bir kâğıt parçası ile de yaratıldığına tanık oluyorduk.

Kuvvetlinin kuvvetliliğini bir kur'a ile yitirmesi de yıllarca bu spora hizmet eden sporcularımızı da gerçekten üzdü. Tek tesellileri halkın kendilerini maçlar boyunca oyunlarını takdir edip, coşkunca alkışlaması ve «Yazık oldu İzmir Kolejine» sözleri ve «Kur'anın oyunu büktü İzmir'in beynunu» deyimleri ile 900 mevcutlu bir erkek okulunda liseli olarak 40-50 yi geçmeyen bu öğrencilerimizin okul kurulduğundan bu yana bu spor dalında daha bugüne kadar henüz bir İzmir birinciliği alamamış olmaları yanında bir Ege üçüncülüğü almış olmaları gerçekten övünülecek bir başarı.

Kendilerini yürekten kutlarız.

BASKETBOLDA İLK ADIM

Bu yıl okulumuzda ilk kez bir kız basketbol takımı kuruldu. Resmî karşılaşmalara katılan takımımız başarılı oldu. Ders yılı başında beden eğitimi öğretmenlerimizin isteği üzerine basketbol oynamak isteyen kız arkadaşları topladık. Toplanan 25 arkadaş basketbolu tanıtmaya çalıştık. Resmî karşılaşmalara katılacağımızı öğrendikten sonra takımı 12 kişiye

indirdik. Çalışmalar öğle aralarında sürdürüldü. Basketbol gibi çok güç isteyen, bir çok kuralı olan bir oyunu, basketbolu hiç tanımayan, daha önce hiç oynamamış arkadaşlara öğretmek oldukça zor oldu. Ama sabırla çalıştık, başarılı olduk. Ama bu sırada basketbol geçmişi bir kaç ay olan bu arkadaşlar kadar bile basketbolu bilmeyen arkadaşların eleştirileri

bizeri çok üzdü. Takımımızda 1, 2, ve 3. sınıflardan arkadaşlar vardı. Takımımız Neslihan (K), Özden, Özlem, İlgün, Meltem, Seval, Aysu, Handan, Selda, Ayşe, Nüket, Şeyda adlı oyunculardan kurulu idi. Maçlara Neslihan, Özden, Özlem, Meltem, İlgün beşiyle başlayan takımımız İzmir'de ikinci oldu. İzmir' birinci olan Urla Orta okulu ile bölge birinciliklerinde temsil ettik. Biz İzmir Bölgesine düştük. Bölge birincilikleri 22-25 tarihlerinde yapıldı. Gurubumuzda ilk maçta Zonguldak birincisini 14-12 yendik. (Bu üçüncü resmî karşılaşmamızdı.) İkinci karşılaşmada Edirne birincisine yenildik. Bu karşılaşmada ilk beşteki 3 uzun oyuncumuzun 5 faul yapıp çıkması ile 21-16 öndeyken son dakikalarda yediğimiz basketlerle 21-26 yenilmemizde büyük rol oynadı. Üçüncü karşılaşmada Kırklareli birincisiyle beraber kaldık. Daha sonra bölge ikincisi Zonguldak takımını yendik, fakat bölge altıncısı olarak döndük.

Bütün karşılaşmalar sırasında kuvvetlerinin az oluşu idi. Bu da onların zamanla girebileceği bir şeydir. Takım asıl kimliğine ileride kavuşacak. Onlara bu sene -her halde aceleye geldiğinden olacak- bir esofman bile yapılmadı. Formaları voleybol formasıydı. Çalışmalarını hep dış alanlarda yaptılar. Salona bütün sene boyunca 2 kez girebildiler. Bütün bunlara karşın elde ettikleri başarılar ayakta alkışlanacak cinsten. Gelecek yıl bu başarılı takıma gerekli önemin gösterileceğinden eminiz.

İbrahim BAHÇIVANLAR

Atletizm Mevsimine Girerken

Havaların güzelleşmesi, baharın gelmesi bize her sene atletizm mevsiminin de geldiğini haber verirler sanki... Bu sene de her sene olduğu gibi okullararası kızlı-erkekli yarışlar yapılacak. Tabii olarak her okul bu yarışmalara iddialı olarak katılacak,

Okulumuz ve bilhassa beden terbiyesi öğretmenimiz Ahmet Dökmeoğlu bu alanda bir çok yıldız yetiştirmiştir. Bu yıldızlarımız millî olarak da ellerinden geldiği kadar Türk sporuna hizmet etmişlerdir. Okulumuz adına onların başarılarını devam ettirmek bize kalmıştır ve bızden sonra da şüphesiz ki küçük kardeşlerimize kalacaktır.

Atletizm sporu, uzun çalışma ve irade isteyen bir spordur. Her zaman muntazam çalışmak lâzımdır. Günümüzdeki şampiyon atletler bile başarılarını uzun ve sabırlı çalışmalarına borçludurlar. Çalışmaktan maksat, vücudu koşabilecek, yani yarışabilecek duruma sokmak ve hazırlamaktır. Altı ay antrenman yaparak çalışan bir atlet, bir ay çalışmazsa ilk günden daha kötü bir duruma girer. Atletizme küçük yaşlardan başlamak bütün dünya otoritelerince kabul edilmiş bir gerçektir.

Bu suretle insan, vücut gelişimini ve çalışmasını ona göre daha iyi bir şekilde hazırlayabilmektedir. Sonuç olarak elde edilen randıman da daha yüksek olmaktadır.

Bu sene yapılacak yarışmalara her okul gibi biz de iddialı olarak gireceğiz. Arkadaşlarımız da çalışmalarına başlamışlar ve büyük bir sabırla devam ettirmektedirler. Ayrıca bu sene kız arkadaşlarımızdan da iyi dereceler bekliyoruz. Bütün temennimiz, tüm başarıların onlarla olması.

NAFİZ KARABUDAK

Biraz da Gülelim..

Ev işi sütlü muz

MALZEME: Beş litre muz, ince uzunundan bir demet süt, biraz tuz ve buz.

HAZIRLIK: Süt soyulup soğana çevrildikten sonra karma makinesinde harmanlanır. Sonracığıma efendim beş litre muz, salt çoğunlukta tuzla karılıp dol kart verilir. Bütün nesnecikler dolgun ve de olgun bir hamur haline gelince krupiyer veya aşçıbaşı - işine nasıl gelirse tutulur. Mixer operatörünün fazla kart almayıp uvertürü olması tavsiyeye şayandır. Efinim hazırlık bitti, gelelim fasulyenin yararlarına...

SONUÇ: Süt, cereyan ve kâğıtları kesildikten sonra bol kepeçeden dağıtım yapılır. O da boşaldıysa elinize sağlık efinim!

Sürücü

Hiç sıkıldığımız falan oldu mu acaba? Benim canım çok sıkılır ve kıyıda köşede bulduğum bütün kitapları okurum. Geçenlerde elime otomobil ile ilgili bir kitap geçmişti, orada şoför kelimesinin Fransızcadan gelmiş olduğu ve anlamının trenlerdeki ateşçi olduğunu öğrendim.

Sürücü kardeşlerimize ateşçi demek hakaret değil de ne efendim? Bu yağmurlu havalarda taksi olarak işleyip iyi günlerde dolmuş yapan, nüfus plânlamasında bü-

yük payları bulunan, yollar-da bize otomobil yarışlarını hatırlatan ve heyecanlandırarak kimselere karşı bu hakaret çok fazlaydı doğrusu.

Neyse bir gün dolmuşla giderken sürücü beye:

— Sürücü bey, lütfen sağda durur musunuz ,demıştim. Vay efendim diyen siz misiniz? Sürücü hemen bağırma-ya başladı:

— Ulan ağzını topla, bu gördüğün öküz arabası değil, 56 Şevrole be' Sürücü senin babandır, dedi ve elim daha kapıda iken birden bire gazladı, elim azıcık kesildi ve çokça kan aktı. Arkasından bir takım işaretler yaptım ama görmedi. Yoksa şoför efendi o hışımıyla ağzından köpük saçarak, radyatörü kaynatarak üzerime gelir, bana haddimi bildirirdi.

Ne zaman bir taşıta binsem elim sızlar ve beni uyarır.

— İBO —

Şeker

Geçenlerde Ankara rüzgârının okulumuza attığı Şeker-spor çalıştırıcısı Bay Çarliston ile bir konuşma yapabildik. Son defa Carvirik'e kar-

şı oynamış ve hepimizi hayretler içinde bırakmıştı. Aşağıda Çarliston ile yaptığımız konuşmada: parçalar sunuyoruz:

Soru: Şeker bugünlerde hiç iyi gitmiyor. Acaba bunun sebebi ne?

Yanıt: Eeevet arkadaşlar! Hepimizi baltalıyorlar, sabote ediyorlar ,caniler, katiller. Çünkü Şeker ne zaman maça çıkacaksa sahayı suluyorlar, bizim oyun bozuluyor, müdafaamız âdeta eriyor.

Soru: Niçin Ankara'dan İzmir'e geldiniz?

Yanıt: Duyduğumuza göre İzmir'de sular akıymış, kuru bir alan bulursak gerçek oyunumuzu göstermek istiyoruz da.

Soru: Bay Çarliston, en beğendiğiniz oyun düzeni nedir?

Yanıt: Hakemle beraber oniki kişilik hücum ve müdafadır.

Soru: Şeker'de beğendiğiniz futbolcuları ve oyun şekillerini söyler misiniz?

Yanıt: Tabii söylerim, Erdoğan, Yetik, Brığ, Bezik.

Soru: Şampiyon kim olabilir?

Yanıt: Bunu bilmeyecek ne var. «Şampiyon» bujileri tabii.

(!!!) (18 saniye sonra)

Soru: Peki bay Çarliston, acaba düşecek misiniz?

Yanıt: Yok canım, sağlam basan düşmez, hem de benim ayakkabılarım 48 numara.

Soru: Çok teşekkür ederim bay Çarliston. Okuyucularımız için bir şeyler söyler misiniz?

Yanıt: Ayıptır söylemesi ama, ilkokulda çok güzel şarkı söyledim.

HAYALLER

... Bugün dünden daha kısa geçti. Güneşin doğuşunu, ardından batışını aynı heyecanla yine gördüm. Ne dersin, yarın bizim oradaki kadar parlak doğar mı?

Bıktım artık, onu bu dumanın arkasında, kaskatı apartmanların, köprülerin ötesinde görmekten. Bizim oralarda seher vaktinde kuşların cıvılcıvılcı öttükleri erik, kayısı ağaçları arasından, rüzgârla dalga dalga oynayan sarı başakları, sonra kızıl güneşi görmek...

Ben adam olacağım. Ninem bana öyle olmamı söylerdi. Sabretmeliyim. İnsanlar için, onun için, kendim için.

... Şimdi, herkes gibi çok

HAYAL

Bir deniz ülkesinde olmalıydım
yalnız ben,
Martılar ve balıkçıl kuşları,
Midyeler bir sandal olmalıydı
bana.
Ve tatlı bir lodos esmeliydi,
İlk ilk ,tuzlu tuzlu.
Yosun kokan havayı çekmeliydim
içime,
İsteğimce yaşamalıydım,
Özgür ve mutlu.
Geceleri güzel mehtabı seyretmeliydim,
Dalgalar bir müzik, bir ninni
olmalıydı bana,
Bundan daha güzel bir şey olur
mu?
Bu düş deniz ülkesinden,
Yavaş yavaş bu güzel hülyadan
kurtulmalı,
Gerçeklere dönmeliydim bir an.
Ama elden ne gelir?
Vazgeçilmez bu güzel rüyadan.
2 A. 466
Ergun ÖZİZ

Yazan: Fehmi CEBESÖY

güzel, o kadar odalı, şurada havuzu veya bahçesi olmasını da istemiyorum. Tam bize yetecek, mutlu olabileceğimiz, güneşi her sabah daha iyi görebileceğimiz bir ev olsun yeter.

... Herkes birbiri için çalışırsa, bencil olmazsak, küçükler gibi büyükler de küçüklere saygı gösterirse, onları anlamağa çalışır severse neden mutlu olmayalım? Mutlu ya, bir kuş kadar hür, bir çiçek kadar taze, ateş gibi sıcak ,insan gibi severek.

... Acaba büyüdüm mü? Yoksa daha küçük müyüm? Anneme göre hem küçük, hem büyüğüm. Şu büyüklerde ne kadar anlayışsız. Beni bebek gibi kandırmağa çalışıyorlar. Onların tecrübesi, bilgisi varsa, benim de inandığım fikir'lerim var.

... Ah o günler bir gelse...

... Boş ver oğlum, boş ver. Daha çok var. Bak şimdi önündeki derse. Hah, işte burada dördüncü deneyde kal-

SON DAKİKA

Dergimiz baskıya girerken Milliyet Gazetesinde yayımlanan habere göre okulumuz Liselerarası Hafif Batı Müziği yarışmasında finale kalmıştır. Kutlarız.

miştım. Önce pilleri seri bağlayacak, sonra...

Aşık Veysel

(aştarafı 9. sayfada)

yazmıştır. Ama onun bir heyecan, bir duygu olmadığını, izlenmesi gereken bir yol olduğunu bilir:

«Yürüyelim Atatürk'ün izine
Başverelim bozguncular sözüne.»

Okuma - yazma bilmediği ve bunun zararlarının bilincine vardığı için cahilliği kınayıp bilimi, bilgeliği, okulları över, bu arada:

«İnsanlar kafası bunları bulan
İlimdir dünyada hakikat olan
Bütün işlerin temelini kuran
İnan buna Veysel dedi ki okul.»

Aşık Veysel Şatıroğlu, bol bol örneklerle tanıtmaya çalıştığım bu halk ozanı aşıklık dizisinin son temsilcisi değildir. Çünkü halk ozanlığı yalnız doğa, birey sevgisi ve tasavvuf konularını işlemek değildir. Halk ozanlığı bir noktada halkın sesini, halkın yaşayış, görgü ve alışkanlıklarını dile getirmektir. Toplumda; safça ve özünü kavrayarak gerçekten de her halk ozanı çağının sesini yansıtmıştır dizelerinde ve ezgilerinde. Onlar çağlarının konularını kendi potaları içinde eriterek topluma sunmuşlar, başarılı oldukları oranda da ölümsüzleşmişlerdir. Sesi yansıtılacak kitle olan halkın sürekliliği olarak susması beklenebilir. O kitle daha çok ozanlar yetiştirecektir. Yalnız şekilde değişik, amaç ve özde farklı olmayan sanatçılar olacaktır bunlar.

Uzun ince bir yola başka
«Aşık»lar düzülüyor şimdi..

İZMİR KOLEJİNDEN

★ Aşık Veysel Şatıroğlu'nun ölümü, bütün yurttaki okulumuzda da üzüntüyle karşılandı. Bu arada Kültür Edebiyat Kolu yetkililerince yayın odasından Aşık Veysel'in ezgileri bizlere dinletildi.

★ Reşat Bey, Bornova'da yüksek bir apartmanın üst katlarından birinde oturuyor. Kendisinin söylediğine göre oturduğu yerden okulu görebiliyormuş. Şimdi öğrencilerini de görebilmek için bir durbün alacakmış.

★ Milliyet Gazetesi Liselerarası Hafif Batı Müziği yarışmasında arkadaşlarımız bu yıl da rakiplerinden üstün olduklarını bir kez daha ortaya koydu. Resmî olmayan bilgilere göre okulumuz bu yıl da açık farkla finalde. Seçici Kurul üyelerinden birinin yaptığı açıklamaya göre icra parçası tam not aldı. Fatma Nine adlı bestemiz ise aynı kişinin değerlendirilmesine göre iyi işlenirse yılın bestesi olmaya aday.

★ Geçen sayıdan bu yana Ayran Günü için bir girişim göremedik. Birkaç kafada parlayan düşünceler, «yapalım, edelim» diyenler oldu. Sonra onlar da söndü gitti. Haydi canlanın biraz yahu!

★ Yayın Odasının çalışmaları memnunluk verici bir düzeye erişti. Ödün olarak daha olsa arkadaşların plâklarını vermeleri ve birkaç heveslinin birşeyler yapabileceği içinde olmaları memnunluk yarattı. Yemek saatinde Leazepelin'den çalmaları, herkesin kanı kaynadığı sırada ise ağırdan parçalar çalmak gibi kusurları olmasa çok daha başarılı olmaları işten bile değil.

★ Henüz 18 yıllık bir geçmişi olmasına karşın okulumuzun başarıları oldukça fazla. Okulumuzun müzik, spor, bilgi yarışmaları ve diğer yarışmalarda elde ettiği çeşitli kupa, plâket ve şiltelerin sayısı yüzü aşmış durumda. Bunların sergilenmesi için yapılan dolap geçtiğimiz haftalarda geldi ve uzun zaman orada burada duran kupa yerlerine yerleştirildi.

★ 18 Mart Çanakkale Zaferi tören alanında yapılan

sade bir törenle kutlandı. Törende Müdürümüzün saygı duruşu çağrısından sonra konuşmaları dinledik.

★ Orman Haftası dolayısıyla açılan yarışmalarda okulumuzu temsil eden Hadi Selimoğlu resim dalında birincilik kazandı, aynı zamanda koruda bir konferans verildi.

★ Kültür Edebiyat Kolu'nun 50. yıl yarışmalarına katılma süresi sona erdi. Bu arada liseler arası yapılan yarışmalar (münazaralar) Çarşamba günü başladı.

★ Atletizm mevsiminin gelmesi ile liselerarası atletizm yarışmaları başladı. Okulumuz atletleri bu ön yarışmalarda çeşitli dereceler aldı.

★ Okulumuz bu yıl 19 Mayıs halk oyunları gösterileri ile katılıyor. Bu yıl ağır hareketlerden kurtuldukları için tüm öğrenciler mutlu.

BAZARLI ÇAY — Okulumuzun geleneksel bazarlı çayı geçenlerde Orduevi salonlarında yapıldı. Annelerimizin hazırladığı elişleri bir çırpıda satıldı. Geliriyle okulumuzda ileri bir Fen Dersliği yapımına girişilecek. Resim çaydaki satışı gösteriyor.

Tunçhan Benövenli